

Raadsvoorstel Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036

Waalre, 1 september 2026

Vergaderdatum:	13 oktober 2026
Voorstelnummer:	2026-54
Zaaknummer:	1134232
Portefeuillehouder:	F. Schoots
Naam opsteller:	Miriam van Moll
Naam voorstel:	Voorstel tot instemmen met de visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036.
Grondslag raadsbesluit:	In het Raadsprogramma 2026-2030 is opgenomen dat een visie op sport en bewegen voor de lange termijn (2026-2046) wordt opgesteld en uiterlijk medio 2027 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Voorgestelde besluiten

1. In te stemmen met de Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036 als plan en richting voor de komende tien jaar;
2. Kennis te nemen van de ambities voor de uitvoering van de visie;
3. De voor de uitvoering van deze visie gewenste aanvullende projecten, maatregelen en bijbehorende financiële middelen mee te nemen in het op te stellen Uitvoeringsprogramma 2026-2030;

Onderwerp

Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036.

Voorstel

In te stemmen met:

1. In te stemmen met de Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036 als plan en richting voor de komende tien jaar;
2. Kennis te nemen van de ambities voor de uitvoering van de visie;
3. De voor de uitvoering van deze visie gewenste aanvullende projecten, maatregelen en bijbehorende financiële middelen mee te nemen in het op te stellen Uitvoeringsprogramma 2026-2030;

Inleiding

In het Raadsprogramma 2026-2030 is opgenomen dat een visie op sport en bewegen voor de lange termijn (2026-2046) wordt opgesteld en uiterlijk medio 2027 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Ook in het Raadsprogramma 2022-2026 was opgenomen dat een visie op sport (en cultuur) zou worden opgesteld. Zoals in de RIB van 9 januari 2025 is aangegeven, is de Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036 met inzet van interne capaciteit opgesteld. Hierbij is gebruikgemaakt van de binnen de organisatie aanwezige expertise en kennis van de lokale context, waardoor een breed gedragen en praktijkgerichte visie tot stand is gekomen.

De bijgevoegde *Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036* geeft invulling aan deze afspraak en beschrijft de langetermijnambities en beleidsrichting voor sporten, bewegen en spelen in de gemeente.

Beoogd resultaat

Met de vaststelling van de *Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036* beschikt de gemeente over een integrale langetermijnkoers voor sport, bewegen en spelen. De visie biedt richting aan toekomstig beleid, samenwerkingen en mogelijke investeringen, zodat inwoners van alle leeftijden worden gestimuleerd en gefaciliteerd om voldoende te sporten, bewegen en spelen in een gezonde, inclusieve en leefbare omgeving. Zo dragen we bij aan een gezondere en gelukkigere samenleving.

Argumenten

- 1.1 *De visie geeft invulling aan een afspraak uit het Raadsprogramma 2026-2030.*
De gemeente staat de komende twintig jaar voor ontwikkelingen zoals woningbouw, vergrijzing, internationalisering en veranderende sport-, beweeg- en speelbehoeften. Deze ontwikkelingen vragen om een langetermijnkoers voor voorzieningen en openbare ruimte. In het Raadsprogramma is opgenomen dat een langetermijnvisie op sport en bewegen wordt opgesteld. Met de voorliggende visie wordt uitvoering gegeven aan deze bestuurlijke afspraak.
- 1.2 *De visie ondersteunt integrale en consistente besluitvorming.*
De visie biedt een kader voor toekomstige keuzes op het gebied van sporten, bewegen en spelen. Hierdoor kunnen investeringen, projecten en ruimtelijke ontwikkelingen in samenhang worden afgewogen. Dit voorkomt versnipperde besluitvorming en draagt bij aan een efficiënt en multifunctioneel gebruik van de beschikbare ruimte.

- 1.3 *De visie draagt bij aan maatschappelijke opgaven en een gezonde leefomgeving.*
Sporten, bewegen en spelen leveren een belangrijke bijdrage aan verschillende maatschappelijke doelen, waaronder gezondheid, preventie, sociale verbinding, talentontwikkeling, inclusie en leefbaarheid. Voldoende mogelijkheden om te sporten, bewegen en spelen stimuleren een actieve leefstijl en dragen bij aan de fysieke en mentale gezondheid van inwoners. Door deze thema's met elkaar te verbinden, biedt de visie een integraal kader voor een gezonde en leefbare gemeente.
- 1.4 *De visie draagt bij aan gelijke kansen en maatschappelijke participatie.*
Niet iedere inwoner heeft vanzelfsprekend toegang tot sport-, beweeg- en speelvoorzieningen. De visie biedt een kader om bij toekomstige keuzes aandacht te hebben voor toegankelijkheid, bereikbaarheid en inclusiviteit, zodat zoveel mogelijk inwoners kunnen deelnemen. Ongeacht leeftijd, fysieke mogelijkheden of financiële situatie.
- 1.5 *De visie vormt de basis voor toekomstige uitvoeringsprogramma's en investeringskeuzes.*
Met de visie bepalen we de richting voor sporten, bewegen en spelen. Concrete maatregelen en financiële consequenties worden in uitvoeringsprogramma's en afzonderlijke besluitvormingsmomenten aan het college en de raad voorgelegd.
- 2.1 *De visie maakt het mogelijk om kansen eerlijker te verdelen.*
We willen dat ieder kind veilig kan meedoen en kan leren zwemmen, ook als er thuis weinig geld is. De concrete uitwerking en eventuele financiële keuzes worden meegenomen in het uitvoeringsprogramma.
- 2.2 *De visie helpt clubs om vitaal te blijven en beter samen te werken.*
We willen sportverenigingen sterker verbinden met scholen, zorg en welzijn. Ook willen we hen helpen met uitdagingen rond vrijwilligers en nieuwe sportwensen. De visie schetst hoe we dat kunnen aanpakken. De definitieve keuze voor extra ondersteuning, een regisseur of subsidies nemen we mee in het uitvoeringsprogramma.
- 2.3 *Een uitvoeringsprogramma voor speel- en beweegvoorzieningen zorgt voor een gerichte en toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte*
De openbare ruimte speelt een belangrijke rol bij het stimuleren van bewegen en ontmoeten. Het opstellen van een uitvoeringsprogramma, dat aansluit bij de wijkgerichte aanpak, maakt inzichtelijk welke maatregelen nodig zijn, waar prioriteiten liggen en hoe investeringen gefaseerd kunnen worden uitgevoerd. Hiermee ontstaat een samenhangende aanpak die aansluit bij toekomstige ruimtelijke en demografische ontwikkelingen. Zonder deze uitwerking bestaat het risico op ad-hoc besluitvorming en minder doelgerichte investeringen.

Kanttekeningen

- 1.1 *De visie bevat nog geen concrete uitvoeringsmaatregelen.*
De visie geeft richting aan het sport-, beweeg- en speelbeleid voor de komende jaren. De verdere uitwerking vindt plaats in uitvoeringsprogramma's. De middelen die binnen de vastgestelde kaders beschikbaar worden gesteld, maken onderdeel uit van de uitvoering van deze visie. Indien voor specifieke ambities of maatregelen aanvullende middelen benodigd zijn, worden hiervoor afzonderlijke voorstellen aan het college en de gemeenteraad voorgelegd. Hierdoor is de daadwerkelijke impact van de visie afhankelijk van toekomstige besluitvorming.
- 1.2 *Realisatie is mede afhankelijk van externe ontwikkelingen.*
Demografische ontwikkelingen, beschikbare financiële middelen, landelijke wet- en regelgeving en maatschappelijke trends kunnen invloed hebben op de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de visie.

- 1.3 *De uitvoering vraagt om blijvende samenwerking met externe partners.*
Voor het realiseren van de ambities uit de visie is samenwerking met sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en vrijwilligersorganisaties van belang. De inzet en capaciteit van deze partners zijn niet afdwingbaar door de gemeente.
- 1.4 *De beschikbare sportinfrastructuur vraagt om strategische keuzes.*
De beschikbare sportinfrastructuur vraagt op korte termijn om strategische keuzes. Daarom worden momenteel verschillende onderzoeken uitgevoerd. Zo is een capaciteitsonderzoek verricht bij de buitensportverenigingen (voetbal, hockey en tennis/padel), waarin de verhouding tussen vraag (leden- en teamaantallen) en aanbod van sportaccommodaties (velden, banen en kleedkamers) is onderzocht. Daarbij is gebruikgemaakt van door de verenigingen aangeleverde gegevens, die zijn getoetst aan de geldende bonds- en NOC*NSF-richtlijnen en afgezet tegen de verwachte bevolkingsgroei van Waalre. Hieruit blijkt dat bij een aantal verenigingen sprake is van capaciteitsdruk en wachtlijsten, met name bij voetbal en tennis/padel. Gezien de verwachte bevolkingsgroei zal de vraag naar sport- en beweegvoorzieningen naar verwachting verder toenemen.

Daarnaast wordt onderzocht welke stappen nodig en wenselijk zijn om sportaccommodaties toekomstbestendig en duurzaam te houden. Daarbij wordt gekeken naar onder meer de staat van accommodaties, verduurzamingsopgaven, functionaliteit en het efficiënt benutten van beschikbare voorzieningen.

De uitkomsten van deze onderzoeken vragen mogelijk op korte termijn om maatregelen om capaciteitsknelpunten bij sportverenigingen op te vangen. Tegelijkertijd vormen zij een belangrijke basis voor toekomstige beleidskeuzes over de sportinfrastructuur in Waalre. De onderzoeksresultaten worden betrokken bij afzonderlijke besluitvorming en dienen als belangrijke bouwsteen voor het op te stellen IHP Sport, waarin de lange termijnontwikkeling van sportaccommodaties nader wordt uitgewerkt. Op het moment dat aanvullende middelen benodigd zijn, worden hiervoor afzonderlijke voorstellen aan de gemeenteraad voorgelegd.

- 2.1 *Kiezen we later niet voor extra inzet, dan lopen we maatschappelijke kansen mis en ontstaan er risico's.*
Als we bij het uitvoeringsprogramma besluiten om geen extra stappen te zetten, blijft het huidige aanbod hetzelfde. Het risico is dat een grotere groep kinderen niet leert zwemmen en daardoor niet veilig kan meedoen. Ook missen we dan kansen om verenigingen te helpen met vernieuwing en om sport beter te verbinden met zorg, welzijn en onderwijs.
- 2.2 *De concrete keuzes, kosten en resultaten worden pas duidelijk bij het uitvoeringsprogramma.*
Deze visie vraagt nu nog geen extra financiële middelen; eventuele voorstellen voor budget of subsidies leggen we later voor. Pas bij het uitvoeringsprogramma bepalen we wat we precies gaan doen en wat dat mag kosten. Daarnaast kost verandering tijd: resultaten op het gebied van gezondheid, preventie en samenwerking zijn vaak pas na langere tijd zichtbaar en meetbaar.

Kosten en dekking

Het vaststellen van deze visie heeft op zichzelf geen directe financiële gevolgen voor de begroting. De visie schetst de inhoudelijke koers voor de komende tien jaar. De uitvoering van de basisopgaven start direct binnen de reeds bestaande structurele budgetten (€ 1.043.000).

Om de nieuwe ambities in de visie te realiseren, zijn op onderdelen aanvullende investeringen wenselijk. Denk hierbij aan het wegnemen van drempels voor deelname (zoals

zwemvaardigheid), het ondersteunen van vitale sportverenigingen en sportstimulering, en het versterken van de regulier en openbare beweegruimte (indicatief totaal € 100.000).

Deze financiële wensen en maatregelen worden als beleidskeuzes ingebracht in het integrale Uitvoeringsprogramma 2026–2030. Hierdoor kan de gemeenteraad bij het vaststellen van dat uitvoeringsprogramma een integrale afweging maken tussen de verschillende ambities, prioriteiten en beschikbare financiële middelen binnen de gemeente.

Duurzaamheid

De visie draagt bij aan duurzaamheid door het stimuleren van actieve en gezonde mobiliteit, een beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte en multifunctioneel gebruik van voorzieningen. Daarnaast wordt bij toekomstige ontwikkelingen aandacht besteed aan duurzame en toekomstbestendige sport- beweeg- en speelvoorzieningen, met oog voor haalbaarheid en flexibiliteit.

Burgerparticipatie

De visie vormt een strategisch kader voor de lange termijn. Inwoners hebben via digitale platformen (via de social mediakanalen en het inwonerspanel) hun input aan aangeleverd voor deze visie. Daarnaast hebben sport- en beweegaanbieders de gelegenheid gekregen om op de conceptvisie te reageren. De ontvangen input is verwerkt in de definitieve visie. Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma betrekken we actief zowel de sport- en beweegaanbieders, partners uit andere domeinen, inwoners en collega's van andere domeinen.

Inclusieve samenleving

De visie biedt een kader om bij toekomstige keuzes aandacht te hebben voor toegankelijkheid, bereikbaarheid en inclusiviteit, zodat zoveel mogelijk inwoners kunnen meedoen. Ongeacht leeftijd, fysieke mogelijkheden of financiële situatie.

Communicatie

Met de Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036 kiest de gemeente voor een gezonde, actieve en inclusieve samenleving. De visie biedt richting voor toekomstige ontwikkelingen zodat inwoners ook in de toekomst voldoende mogelijkheden hebben om te sporten, bewegen en spelen.

Na vaststelling door de gemeenteraad informeren we de sport- en beweegaanbieders en andere relevante partners persoonlijk en de inwoners via de gebruikelijke communicatiekanalen.

Kernboodschap

Met de *Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036* kiest de gemeente voor een toekomst waarin sporten, bewegen en spelen een vanzelfsprekend onderdeel zijn van het dagelijks leven van alle inwoners. De visie biedt een langetermijnkoers voor het versterken van gezondheid, welzijn, sociale verbinding en leefbaarheid.

De gemeente wil een omgeving creëren waarin iedere inwoner, ongeacht leeftijd, achtergrond, inkomen of beperking, wordt uitgenodigd en gefaciliteerd om actief te zijn. Daarbij wordt ingezet op toegankelijke sportvoorzieningen, aantrekkelijke speelplekken, een beweegvriendelijke openbare ruimte en sterke samenwerkingen met sport- en beweegaanbieders, zorg- en welzijnspartners en onderwijs.

De visie vormt het strategische kader voor toekomstige beleidsontwikkeling en investeringen op het gebied van sporten, bewegen en spelen. Hiermee kan de gemeente tijdig inspelen op ontwikkelingen zoals vergrijzing, bevolkingsgroei, veranderende sport, beweeg- en speelbehoeften en de toenemende aandacht voor gezondheid en preventie.

Vervolgprocedure en planning

Oordeelsvormende raadsvergadering	1 oktober 2026
Besluitvormende raadsvergadering	13 oktober 2026
Communicatie naar inwoners en partners	2 ^e helft oktober 2026
Opstellen uitvoeringsprogramma's	Start Q1 2027
Betrekken uitgangspunten visie bij toekomstige beleidsontwikkeling, uitvoeringsprogramma's en investeringsvoorstellen	Structureel

Bijlagen onderdeel van het voorstel

1. Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036
2. Samenvatting Visie Sporten, Bewegen en Spelen 2026-2036

Bijlagen ter informatie

-

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,
Gemeentesecretaris,

R.M.M.A.S. van der Wijst

Burgemeester,

M.F. Oosterveer